

LION

Een leefstijlinterventie bij mensen met een psychotische stoornis

Frederike Jörg
 Anne Looijmans
 Eva Corpeleijn
 Robert Schoevers
 Ronald Stolk

Back to the Future
 25 jaar Psychosecluster
 23 oktober 2014

Schizofrenie en mortaliteit

Schizophrenia and increased risks of cardiovascular disease
American Heart Journal
December 2005

Charles H. Hennekens, MD,^{1,2*} Alissa R. Hennekens, MSW,² Danielle Hollar, PhD,^{3,4} and Daniel E. Casey, MD²
 Boca Raton, FL; Boston, MA; and Portland, OR

Table 1. Life expectancy and absolute risks of death in the general population and among patients with schizophrenia

	General population	Patients with schizophrenia	
Life expectancy (y)	78.72 men and 80 women	61.67 men and 65 women	15 jaar!!!
Absolute risks of death			
Suicide (%)	1	10	
CHD (%)	33	50-75	

Life expectancy and cardiovascular mortality in persons with schizophrenia

Thomas M. Laursen^a, Trine Munk-Olsen^a, and Mogens Vestergaard^b

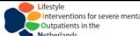
Purpose of review
To assess the impact of cardiovascular disease on the excess mortality and shortened life expectancy in schizophrenic patients.

Recent findings
Patients with schizophrenia have two-fold to three-fold higher mortality rates compared with the general population, corresponding to a 10–25-year reduction in life expectancy. Although the mortality rate from suicide is high, natural causes of death account for a greater part of the reduction in life expectancy. The reviewed studies suggest four main reasons for the excess mortality and reduced life expectancy. First, persons with schizophrenia tend to have suboptimal lifestyles including unhealthy diets, excessive smoking and alcohol use, and lack of exercise. Second, antipsychotic drugs may have adverse effects. Third, physical illnesses in persons with schizophrenia are common, but diagnosed late and treated insufficiently. Lastly, the risk of suicide and accidents among schizophrenic patients is high.

Summary
Schizophrenia is associated with a substantially higher mortality and curtailed life expectancy partly caused by modifiable risk factors.

Keywords
cardiovascular disease, life expectancy, mortality, physical illness, schizophrenia

Curr Opin Psychiatry 2012; 25:83–88

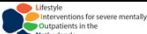

Don't just screen, intervene

Simply recording the presence of problems, however, is not enough. Treatment is vital, prevention even more so. "Don't just screen, intervene" is the slogan of the Lester UK adaptation of the Australian Positive Cardiometabolic Health Resource. This is a targeted framework for identifying and addressing cardiovascular

 Vol 1 August 2014

Leefstijlinterventie

- Eerst:
- Aanpak **obesogene** omgeving
 - Wat is er aan sport, beweging, voeding
 - Hoe ziet omgeving eruit
 - Wat nemen we patiënten uit handen?

 de Effectiviteit van Leefstijl Interventies in de Psychiatrie

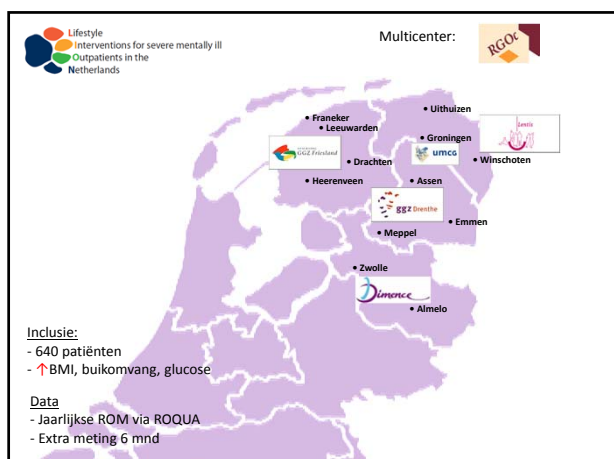
Resultaten:
 Gewicht, buikomvang ↓; fitheid ↑
 Alléén eerste 3 mnd, in aanw van coach
 Moeilijk om veranderingen te behouden

Looijmans et al (2014) BMC Psychiatry

Leefstijlinterventie

- Nu: **bewustwording, motivatie, bereidheid**
- Webtool: www.leefstijlbeeld.nl
- ZonMW financiering
- Multicenter

LION

- Leefstijlinterventie bij FACT patiënten
- Webtool:
 - inzicht in gezondheidsgedrag
 - doelen stellen ter verbetering leefstijl
- Begeleiders:
 - motivationele gesprekstechnieken
 - ondersteuning bij *trial and error*

LION

- Webtool:
- Anamnese gezondheidsgedrag
- Rood, oranje, groen

- Bewegen
- Eten
- Slaap
- Hygiëne
- Alcohol/drugs
- Roken
- Ontspanning

- Per onderdeel komt 'gezonde norm' in beeld – **educatie** voor verpleegkundige en patiënt

Bewegen afgelopen 7 dagen

Algemeen
 Hoe treden bent u met uw bewegingspatroon? ○ 1 ○ 2 ○ 3 ○ 4 ○ 5 ○ 6 ○ 7 ○ 8 ○ 9 ○ 10

Sporten
 Hoe vaak sport u per week? ● 1 tot 2 keer per week
○ 3 tot 4 keer per week
○ 5 tot 7 keer per week
 nooit

Welke sport beoefent u?
voetballen

Hoelang sport u per keer? ■ 3 keer 20 minuten per week wordt aanbevolen voor een goede conditie van hart en bloedvaten.

Matig lichamelijke actie, meer dan 10 minuten achter elkaar
 Deze activiteiten laten u sneller ademen, u kunt nog wel praten. ○ 1 tot 2 dagen per week
○ 3 tot 4 dagen per week
○ 5 tot 7 dagen per week
 nooit

Uw BMI ■ 29.30
 Hoeveel minuten beweegt u per dag? ■ Met uw BMI is het advies: beweeg meer dan 2 maal 30 minuten per dag

www.leefstijlbeeld.nl

LION/webtool

- Patiënt kiest zelf het te veranderen onderdeel
- Motiverende technieken verpleegkundige
- Verpleegkundige = coach, **NIET** de verkondiger van het slechte nieuws (webtool)
- Patiënt kiest relatief makkelijk te bereiken doel
- Heel goed: succeservaring!!

Leefstijl kun je leren?!

LION/Interventie

- **Cliënt:**
 - Realistische doelen stellen
 - Benodigde steun organiseren
 - Activiteiten uitproberen
 - Voedingsworkshops bijwonen
- **Verpleegkundige:**
 - Coacht, ondersteunt, prikkelt
 - Zet leefstijl in team op agenda
 - Werkt ook achter de schermen

LION/design

- **Cluster** gerandomiseerd design
- Randomisatie op teamniveau
- **Interventielocatie**
 - Verpleegkundigen getraind
 - Motivationale gesprekstechnieken
 - Webtool
- **Controlelocatie**
 - Webtool zwart/wit
- **Beoogde N:** 640 patiënten
- Nu: 150 patiënten; 18 teams; 77 verpleegk...

Eerste ervaringen

- Verpleegkundigen en patiënten enthousiast
 - **Inzicht, bewustwording**
 - **Kleine stapjes**
 - **Patiënt kiest zelf (eigen regie)**
- Soms kleurt **veel rood** – rol als coach?
- Eerste keer webtool kost tijd – **hoeveel tijd heb je?**

Discussie

- Aandacht voor somatiek nog niet vanzelfsprekend binnen GGZ
- ROM/PHAMOUS-screening goed geïmplementeerd, maar dan.....
 - Kennis somatiek
 - Attitude: hoort somatiek binnen de GGZ?
 - Verantwoordelijkheid: psychiater of huisarts?
- Financiën

Psychosecluster UCP

Doet heel enthousiast mee aan LION!

Dank daarvoor!

Meedoen aan LION?

- Frederike Jörg
frederike.jorg@ggzfriesland.nl
- Anne Looijmans
a.looijmans@umcg.nl